DIRECTIVE

DIRECTIVA 2009/66/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 13 iulie 2009

privind mecanismul de direcție al tractoarelor agricole sau forestiere pe roți

(versiune codificată)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 95,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European [1],

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat [2],

întrucât:

(1) Directiva 75/321/CEE a Consiliului din 20 mai 1975 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la mecanismul de direcție al tractoarelor agricole sau forestiere pe roți [3] a fost modificată de mai multe ori și în mod substanțial [4]. Este necesar, din motive legate de claritate și de raționalizare, să se codifice directiva menționată.

(2) Directiva 74/321/CEE este una dintre directivele speciale aflate în legătură cu procedura de omologare CE de tip prevăzută de Directiva 74/150/CEE a Consiliului din 4 martie 1974 de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la omologarea tractoarelor agricole sau forestiere pe roți, astfel cum a fost înlocuită prin Directiva 2003/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003 privind omologarea de tip a tractoarelor agricole sau forestiere, a remorcilor acestora și a echipamentului remorcat interschimbabil, împreună cu sistemele, componentele și unitățile lor tehnice separate [5] și stabilește cerințe tehnice cu privire la designul și construcția tractoarelor agricole sau forestiere pe roți în ceea ce privește dispozitivul de direcție. Aceste cerințe tehnice vizează apropierea legislațiilor statelor membre pentru a permite aplicarea, pentru fiecare tip de tractor, a procedurii de omologare CE de tip prevăzute de Directiva 2003/37/CE. Prin urmare, dispozițiile Directivei 2003/37/CE cu privire la tractoarele agricole sau forestiere, remorcile acestora și echipamentul remorcat interschimbabil, împreună cu sistemele, componentele și unitățile lor tehnice separate se aplică prezentei directive.

(3) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor statelor membre cu privire la termenele de transpunere în dreptul intern și la aplicarea directivelor menționate la anexa II partea B,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

(1) Prin tractor (agricol sau forestier) se înțelege orice vehicul cu motor, pe roți sau șenile, care are cel puțin două axe, a cărui funcție constă în mod esențial în forța sa de tracțiune și care este special conceput pentru tractarea, împingerea, purtarea sau acționarea anumitor utilaje, mașini sau remorci destinate să fie folosite în exploatarea agricolă sau forestieră. Acesta poate fi amenajat pentru a transporta o încărcătură și însoțitori.

(2) Prezenta directivă se aplică numai tractoarelor definite la alineatul (1), care sunt prevăzute cu pneuri și au o viteză maximă prin construcție între 6 și 40 km/h.

Articolul 2

(1) Statele membre nu pot refuza nici omologarea CE de tip și nici eliberarea documentului prevăzut la articolul 2 litera (u) din Directiva 2003/37/CE, nici omologarea națională de tip pentru un tip de tractor din motive care privesc mecanismul de direcție, în cazul în care acesta îndeplinește cerințele care figurează în anexa I.

(2) Statele membre nu pot elibera documentul prevăzut la articolul 2 litera (u) din Directiva 2003/37/CE pentru un tip de tractor în cazul în care acesta nu îndeplinește cerințele prezentei directive.

---

[1] JO C 161, 13.7.2007, p. 38.
[2] Avizul Parlamentului European din 19 iunie 2007 (JO C 146 E, 12.6.2008, p. 73) și Decizia Consiliului din 22 iunie 2009.
[3] JO L 147, 9.6.1975, p. 24.
[4] A se vedea anexa II partea A.
[5] JO L 171, 9.7.2003, p. 1.

Statele membre pot refuza omologarea națională de tip pentru un tip de tractor în cazul în care acesta nu îndeplinește cerințele prezentei directive.

Articolul 3

Statele membre nu pot refuza înmatricularea și nici nu pot interzice vânzarea, prima punere în circulație sau utilizarea unui tractor din motive care privesc mecanismul de direcție în cazul în care acesta îndeplinește cerințele care figurează în anexa I.

Articolul 4

Modificările care sunt necesare pentru a adapta la progresul tehnic cerințele din anexa I se adoptă în conformitate cu procedura menționată la articolul 20 alineatul (3) din Directiva 2003/37/CE.

Articolul 5

Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 6

Directiva 75/321/CEE astfel cum a fost modificată prin directivele menționate în anexa II partea A, se abrogă, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere în dreptul național și de aplicare a directivelor menționate în anexa II partea B.

Trimiterile la directiva abrogată se înțeleg ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa III.

Articolul 7

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2010.

Articolul 8

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2009.

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președintele	*Președintele*
H.-G. PÖTTERING	E. ERLANDSSON

ANEXA I

1. DEFINIȚII

1.1. **Mecanism de direcție**

Prin „mecanism de direcție” se înțelege mecanismul complet care are funcția de a modifica direcția de mers a tractorului.

Mecanismul de direcție poate conține:

— comanda;

— transmisia;

— roțile directoare;

— dacă este cazul, un dispozitiv special pentru producerea energiei auxiliare sau a energiei independente.

1.1.1. *Comanda*

Prin „comandă” se înțelege piesa direct acționată de către conducător pentru dirijarea tractorului.

1.1.2. *Transmisia*

Prin „transmisie” se înțelege ansamblul elementelor cuprinse între comandă și roțile directoare, cu excepția dispozitivelor speciale definite la punctul 1.1.4. Transmisia poate fi mecanică, hidraulică, pneumatică, electrică sau combinată.

1.1.3. *Roțile directoare*

Prin „roți directoare” se înțelege:

— roțile a căror direcție în raport cu tractorul poate fi modificată direct sau indirect pentru a obține schimbarea direcției de mers a tractorului;

— roțile tractoarelor articulate;

— roțile tractoarelor a căror schimbare de direcție se obține prin diferențierea vitezei roților unei aceleiași axe.

Roțile autodirectoare nu sunt roți directoare.

1.1.4. *Dispozitiv special*

Prin „dispozitiv special” se înțelege partea dispozitivului de direcție prin care se produce energia auxiliară sau independentă. Energia auxiliară și energia independentă pot fi produse de un sistem mecanic, hidraulic, pneumatic, electric sau combinat (de exemplu, de o pompă cu ulei, o pompă cu aer, un acumulator etc.).

1.2. **Diferite categorii de mecanisme de direcție**

1.2.1. În funcție de proveniența energiei necesare bracării roților de direcție, se disting următoarele categorii de mecanisme de direcție:

1.2.1.1. *Direcție manuală*, la care această energie se furnizează numai de energia musculară a conducătorului;

1.2.1.2. *Direcție asistată*, la care această energie se furnizează de energia musculară a conducătorului și de dispozitivele speciale definite la punctul 1.1.4.

Mecanismele de direcție la care, în condiții normale, energia se furnizează numai de dispozitivele speciale definite la punctul 1.1.4, dar care permit utilizarea energiei musculare a conducătorului pentru a dirija tractorul, în cazul defectării acestor dispozitive speciale, se consideră „mecanisme de direcție asistată”;

1.2.1.3. *Servodirecție*, la care această energie se furnizează exclusiv de dispozitivele speciale definite la punctul 1.1.4.

1.3. **Efortul asupra comenzii**

Prin „efort asupra comenzii” se înțelege efortul exercitat de către conducător asupra comenzii pentru dirijarea tractorului.

2. CARACTERISTICI DE CONSTRUCȚIE, MONTAJ ȘI CONTROL

2.1. **Cerință generală**

2.1.1. Mecanismul de direcție trebuie să garanteze o conducere ușoară și sigură a tractorului și să îndeplinească cerințele speciale menționate la punctul 2.2.

2.2. **Cerințe speciale**

2.2.1. *Comanda*

2.2.1.1. Comanda trebuie să fie ușor de manevrat și ușor accesibilă; ea trebuie să fie concepută astfel încât să permită o bracare progresivă. Sensul mișcării comenzii trebuie să corespundă cu schimbarea dorită a direcției tractorului.

2.2.1.2. Efortul asupra comenzii necesar pentru a descrie în momentul bracării un cerc cu o rază de 12 metri, tangent la linie, nu trebuie să depășească 25 daN. La mecanismele de direcție asistată care nu sunt conectate la alte dispozitive, în caz de nefuncționare a energiei auxiliare, efortul asupra comenzii nu trebuie să depășească 60 daN.

2.2.1.3. Pentru a verifica cerința prevăzută la punctul 2.2.1.2, se descrie o spirală cu tractorul la viteza de 10 kilometri la oră, pe un drum uscat, plan și cu o bună aderență, plecând de la o linie dreaptă. Se notează efortul asupra comenzii până în momentul în care comanda trece prin poziția care corespunde înscrierii tractorului într-un cerc cu o rază de 12 metri. Durata manevrei (timpul ce se scurge între momentul în care comanda începe să fie acționată și cel în care ea atinge poziția de măsurare) nu trebuie să depășească 5 secunde în cazurile normale și 8 secunde în cazul defectării dispozitivului special. Trebuie efectuată o bracare la dreapta și o bracare la stânga.

În timpul acestei probe tractorul trebuie să fie încărcat la greutatea sa totală tehnic admisă, repartiția acestei greutăți între axe și presiunea pneurilor corespunzând indicațiilor furnizate de constructor.

2.2.2. *Transmisia*

2.2.2.1. Mecanismele de direcție nu trebuie să includă nici transmisii electrice, nici transmisii pur pneumatice.

2.2.2.2. Transmisiile trebuie să fie concepute astfel încât să răspundă solicitărilor care se produc în timpul funcționării. Ele trebuie să fie ușor accesibile pentru întreținere sau control.

2.2.2.3. Când nu este vorba de mecanisme de transmisie pur hidraulice, conducerea tractorului trebuie să poată fi asigurată chiar în caz de defectare a componentelor de transmisie hidraulice sau pneumatice.

2.2.2.4. Mecanismele de direcție cu componente de transmisie pur hidraulice și dispozitivele lor speciale definite la punctul 1.1.4 trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

2.2.2.4.1. Unul sau mai multe dispozitive de limitare a presiunii trebuie să protejeze în întregime sau o parte a circuitului împotriva unui exces de presiune;

2.2.2.4.2. Dispozitivele de limitare a presiunii trebuie să fie calibrate astfel încât să nu depășească presiunea T egală cu presiunea maximă de funcționare indicată de constructor;

2.2.2.4.3. Caracteristicile și dimensiunile conductelor trebuie să fie astfel încât aceste conducte să reziste la de patru ori presiunea T (presiunea de calibrare a dispozitivelor de limitare a presiunii), iar conductele trebuie să fie dispuse în locuri protejate pentru ca riscurile de rupere prin șoc sau prin acroșare să fie reduse la minimum, iar riscurile de rupere prin frecare să poată fi considerate neglijabile.

2.2.3. *Roțile directoare*

2.2.3.1. Toate roțile pot fi roți directoare.

2.2.4. *Dispozitive speciale*

2.2.4.1. Dispozitivele speciale definite la punctul 1.1.4, care se utilizează la categoriile de direcție definite la punctele 1.2.1.2 și 1.2.1.3, se admit în următoarele condiții.

2.2.4.1.1. Dacă tractorul este prevăzut cu mecanisme de direcție asistată, definite la punctul 1.2.1.2, conducerea tractorului trebuie să poată fi asigurată chiar în caz de defectare a dispozitivelor speciale, după cum s-a precizat deja la punctul 2.2.1.2. Când o direcție asistată nu dispune de propria sa sursă de energie, ea trebuie să conțină un rezervor de energie. Acest rezervor poate fi înlocuit cu un dispozitiv autonom care să asigure cu prioritate alimentarea cu energie a direcției în raport cu alte sisteme care sunt racordate la sursa de energie comună. Fără a aduce atingere dispozițiilor Directivei 76/432/CEE a Consiliului din 6 aprilie 1976 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la sistemul de frânare al tractoarelor agricole sau forestiere pe roți ([1]), în cazul în care există o conexiune hidraulică între mecanismul hidraulic de direcție și mecanismul hidraulic de frânare și ambele sunt alimentate de la aceeași sursă de energie, forța necesară pentru acționarea mecanismului de direcție nu trebuie să depășească 40 daN în cazul nefuncționării unuia dintre sisteme. Direcția și sistemul de frânare nu trebuie să aibă sursă de energie comună. Dacă energia utilizată este cu aer comprimat, rezervorul de aer comprimat trebuie să fie protejat de o valvă de închidere fără retur.

Atunci când, în condiții normale, energia se furnizează numai de dispozitivele speciale definite la punctul 1.1.4, direcția asistată trebuie să fie echipată cu un semnal optic sau acustic care se declanșează când, în caz de defectare a acestor dispozitive speciale, efortul de acționare a comenzilor depășește 25 daN.

2.2.4.1.2. În cazul în care tractorul este echipat cu mecanisme de servodirecție definite la punctul 1.2.1.3 și cu condiția ca aceste mecanisme să aibă o transmisie integral hidraulică, trebuie să fie posibilă, în cazul nefuncționării dispozitivului special sau al unei pene de motor, efectuarea celor două manevre descrise la punctul 2.2.1.3 utilizând un dispozitiv special auxiliar. Dispozitivul special auxiliar poate fi un rezervor de aer comprimat sau de gaz comprimat. Ca dispozitiv special auxiliar se poate utiliza o pompă cu ulei sau un compresor, dacă punerea în funcțiune a acestui dispozitiv este legată de mișcarea roților tractorului și dacă nu poate fi debreiat. În caz de defectare a dispozitivului special, această defecțiune trebuie să se indice printr-un semnal optic sau acustic.

2.2.4.1.2.1. Dacă dispozitivul special este pneumatic, el trebuie să fie echipat cu un rezervor de aer comprimat protejat de o valvă de închidere fără retur. Capacitatea acestui rezervor de aer comprimat trebuie calculată astfel încât să fie posibile cel puțin șapte bracări complete (dintr-o parte în alta) înainte ca presiunea rezervorului să scadă la jumătate din presiunea de funcționare; testarea trebuie efectuată fără ca roțile de direcție să atingă solul.

([1]) JO L 122, 8.5.1976, p. 1.

ANEXA II

PARTEA A

Directiva abrogată și modificările ulterioare

(menționate la articolul 6)

Directiva 75/321/CEE a Consiliului (JO L 147, 9.6.1975, p. 24)	
Directiva 82/890/CEE a Consiliului (JO L 378, 31.12.1982, p. 45)	Numai în ceea ce privește trimiterile la Directiva 75/321/CEE de la articolul 1 alineatul (1)
Directiva 88/411/CEE a Comisiei (JO L 200, 26.7.1988, p. 30)	
Directiva 97/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 277, 10.10.1997, p. 24)	Numai în ceea ce privește trimiterile la Directiva 75/321/CEE de la articolul 1 prima liniuță
Directiva 98/39/CE a Comisiei (JO L 170, 16.6.1998, p. 15)	

PARTEA B

Termene de transpunere în dreptul național și de aplicare

(menționate la articolul 6)

Directiva	Data limită de transpunere	Data de aplicare
75/321/CEE	22 noiembrie 1976	—
82/890/CEE	22 iunie 1984	—
88/411/CEE	30 septembrie 1988 ([1])	—
97/54/CE	22 septembrie 1998	23 septembrie 1998
98/39/CE	30 aprilie 1999 ([2])	—

([1]) În conformitate cu articolul 2 din Directiva 88/411/CEE:
„(1) De la 1 octombrie 1988, statele membre nu pot:
— refuza, pentru un tip de tractor, acordarea omologării CE de tip, eliberarea documentului menționat la articolul 10 alineatul (1) ultima liniuță din Directiva 74/150/CEE sau acordarea omologării naționale de tip; și nici
— interzice punerea în circulație a tractoarelor,
în cazul în care mecanismul de direcție al acestui tip de tractor sau al tractoarelor îndeplinește cerințele prezentei directive.
(2) De la 1 octombrie 1989, statele membre:
— nu mai pot elibera documentul menționat la articolul 10 alineatul (1) ultima liniuță din Directiva 74/150/CEE pentru un tip de tractor al cărui mecanism de direcție nu îndeplinește cerințele prezentei directive;
— pot refuza acordarea omologării naționale de tip pentru un tip de tractor al cărui mecanism de direcție nu îndeplinește cerințele prezentei directive."

([2]) În conformitate cu articolul 2 din Directiva 98/39/CE:
„(1) De la 1 mai 1999, statele membre nu pot:
— refuza, pentru un tip de tractor, acordarea omologării CE de tip, eliberarea documentului menționat la articolul 10 alineatul (1) a treia liniuță din Directiva 74/150/CEE sau acordarea omologării naționale de tip; și nici
— interzice punerea în circulație a tractoarelor,
în cazul în care aceste tractoare îndeplinesc cerințele Directivei 75/321/CEE, astfel cum a fost modificată prin prezenta directivă.
(2) De la 1 octombrie 1999, statele membre:
— nu mai pot elibera documentul menționat la articolul 10 alineatul (1) a treia liniuță din Directiva 74/150/CEE pentru un tip de tractor care nu îndeplinește cerințele Directivei 75/321/CEE, astfel cum a fost modificată prin prezenta directivă;
— pot refuza acordarea omologării naționale de tip pentru un tip de tractor care nu îndeplinește cerințele Directivei 75/321/CEE, astfel cum a fost modificată prin prezenta directivă."

ANEXA III

Tabel de corespondență

Directiva 75/321/CEE	Directiva 98/39/CE	Prezenta directivă
Articolul 1		Articolul 1
	Articolul 2	Articolul 2
Articolele 3 și 4		Articolele 3 și 4
Articolul 5 alineatul (1)		—
Articolul 5 alineatul (2)		Articolul 5
—		Articolul 6
—		Articolul 7
Articolul 6		Articolul 8
Anexa		Anexa I
—		Anexa II
—		Anexa III